

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročevanje.

Ob novem letu vabimo uljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1898 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. — Z novim letom bode izhajal v večji obliki in sicer 27×40 cm., vendar se mu cena ne zviša. — Kdor more naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštini nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Deželni zbor.

Deželni zbor se je dne 28. dec. otvoril s sv. mašo, katero so služili v stolnici mil. knezoškof graški, katere se je udeležilo nad 20 deželnih poslancev, cesarski namestnik in nekateri višji uradniki. Ob 11. uri se je pričelo zborovanje v deželni hiši. Cesarski namestnik je pozdravil, seve zopet samo v nemškem jeziku, deželne poslance, naštel, kaj je v tem letu vlada storila na korist dežele, prosil za nadaljno zaupanje deželnega zbora ter naznanil, da je presvetli cesar dovolil, da se je smel odpovedati deželni glavar grof Wurmbrand radi boleznj svoji službi ter imenoval grofa Edmunda Attemsa za novega deželnega glavarja. Tu so nemški liberalci in narodnjaki zakričali svoj »bravo«, nekateri pa »hajlali«.

Ko zasede grof Attems predsedniški stol, se spominja svojega prednika grofa Wurmbranda ter mu izreče zahvalo za njegovo delovanje; zbornica je pa pri teh besedah molčala, v znamenje, da to delovanje pač ni bilo v poseben prid naši deželi. Naštel je na to deželni glavar mnogotere postavne načrte, ki so se od strani deželnega odbora predložili deželnemu zboru. Najvažnejši med njimi je načrt postave, naj se po predlogu Stallner-jevem volilna postava za okrajne zastope spremeni v tem smislu, da v prihodnje ne bo samo direktni davek od volilskih zemljišč (najmanje 60 gld.), temveč tudi od hiš merodajen za pravico, voliti v velikem posestvu. Če se ta predlog sprejme in potrdi, potem se bo večina nekaterih okrajnih zastopov, na pr. v Celju in Ptuj celó spremenila. Vsak celjski in ptujski meščan, če mora od svoje hiše plačevati 60 gld. hišnega davka, ne da bi imel kaj zemljišča, bo smel voliti med velikimi posestniki; Slovenci bi potem bili še bolje v kot stisnjeni, kakor dozdej.

Naj torej vse kmečke občine vložijo po svojih poslancih prošnjo na deželni zbor, da se ta predlog deželnega odbora odkloni. Ob enem naj prosijo, da se napravi celó nova postava za volitve v okrajne zastope in sicer tako, da se bo število okrajnih zastopnikov odločilo po številu prebivalcev in po višini davkov. Potem takem ne bodo po nekaterih naših okrajnih zastopih in okrajnih šolskih svetih zvonec nosili nemškiutarski liberalci. Če se umeri pravično število okrajnih zastopnikov po višini davkov, bo na pr. v konjiškem okrajnem zastopu sedelo med 36 okrajnimi odborniki 31 kmečkih zastopnikov in le 5 trških odbornikov. Ako bi se pa ozir jemal samo le na prebivalstvo konjiškega okraja, bomo imeli v okrajnem zastopu 33 kmečkih in 3 trške odbornike. Tako bi zahtevala pravica. Več kakor pravico pa naše ljudstvo ne zahteva. Oj zlata beseda: krščanska pravica; kje si?

Deželni odbor je predlagal, naj se dovoli začasno pobiranje deželnih doklad, dokler se finančna postava ne sklene. K temu predlogu se je oglasil nemško-narodni poslanec Walz ter tarnal o nekem zatiranju nemškega ljudstva, nadalje o tem, da so se znani ropotachi in rogovileži vrgli vun iz državnega zbora ter izrazil svojo bojazen, češ, vlada bi utegnila tudi z deželnim zborom napraviti tako, kakor je napravila z državnim zborom. Walzu so nemški poslanci in poslušalci silno »hajlali«. Novoizvoljeni poslanec Rokitansky se je pa predzrnil, naravnost napasti nemške katoliške deželne poslance, češ, da obžaluje, da mora ž njimi vred sedeti v zbornici. K tem njegovim neizmerno ošabnim besedam so grozno zahruli njegovi nemški pristaši in poslušalci na galeriji.

Cesarski namestnik je nato zagovarjal sedajšnjo vlado, češ, da je vse poskusila, kar je mogoče, da se napravi složnost in mir, da bi se moglo redno zborovati v državnem zboru in da je neopravičeno nezaupanje, ki se razodeva proti vladi. — Poslanec Posch pravi, da je pri nas vse začasno (provizorično), začasne so vladne naredbe za celo državo, začasne finančne naredbe za deželo, začasna nagodba z Ogersko, začasen je tudi on kot poslanec. Slednjič se pritožuje nad tem, da se svota 2½ milijona gld., ki bi se imela odpisati od zemljiškega davka, že ni odpisala za leto 1897. Novoizvoljeni poslanec Sahnner se pritožuje proti temu, da bi imeli nadzorniki deželnih vsprejetišč nadzorovati tudi krajne ubožne svete. To skrb naj prevzamejo po njegovih mislih okrajna glavarstva.

Deželni odbornik dr. Deršata predlaga po teh govorih, naj se dovoli pobirati 39% deželne doklade, dokler se ne sklene nova finančna postava za leto 1898. Deželni zbor je temu pritrdil brez ugovora.

Prebrala se je še interpelacija Rokitanskega na vlado. Potem je deželni glavar izjavil, naj se seja sklene

in prihodnja seja skliče dne 10. jan. To se je tudi sprejelo. Deželni glavar je nasvetoval, naj se precej v prvi prihodnji seja izvolijo navadni odseki. Temu pa je ugovarjal dr. Schmiderer, češ, da bi bilo dobro, da se odseki volijo še le v drugi seja, da bodo poslanci imeli več časa, se pogovoriti o osebah, katere se naj volijo v vsak odsek. To je tudi obveljalo in seja se je zaključila.

Razvideli smo iz razprav v tej seja, da so strune v deželnem zboru še bolj napete, kakor ob koncu zadnjega zasedanja deželn. zbora. Bati se je, da bodo nemški rogovileži surovo postopali proti manjšini deželnih poslancev, kakor so to pokazali v državnem zboru. Dozdeva se nam, da bodo ostre puščice letele ne le samo proti slovenskim, temveč še hujše proti poštenim nemškim katoliškim poslancem. Saj so robate besede Walza in Rokitskega to že tokrat pokazale. Govorilo se je obče, da so hoteli tokrat nemški liberalci javno opsovati nemška katoliška poslanca Karlona in Kalteneggerja, katerih pa ni bilo k seja. Iz vsega se vidi, da nemški liberalizem si pomaga danes samo le s krivico in s surovostjo.

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Konec.)

Čitatelji utegnejo pričakovati, da jim sedaj obrišemo organizacijo, katere bi bilo treba, da si opomoremo. Ali ni nam še mogoče, jim ustreči, kajti taka organizacija imela bi se ozirati na vse činitelje, ki podjedajo korenine drevesu našega življenja, mi pa smo se doslej temeljiteje bavili le z jednim, z germanizacijo. Nadaljevati je nam torej razpravo našega predmeta in jo, ker s to številko »Slov. Gospodar« letnik konča, tudi završiti, bode nam li to mogoče tako ali tako.

Nemško pest hudo čutimo tudi radi tega, ker v nekterih stanovih naših ljudij ni; tako nimamo inženjerjev, geometrov, elektrotehnikov, kemikov itd. Dandanes narod, ako hoče biti samostalen, brez teh stanov ne sme biti; pred 50 leti bi se to ne bilo dalo trditi; ali odkar je na naših tleh prvokrat zadrldal hlapon, so pridobitki na polju fizike, kemije in uporabne mehanike se toliko množili, in tudi na naše življenje postali toli uplivni, da za nje ne more ostati gluhi in slepi posamezniki, kamo li narod, ki teži po samostanosti. Za navedene stroke pripravlja v prvi vrsti realka. Ta šola je pa našemu narodu bolj ali manj tuja in mu tudi ne leži pri srcu. Zakaj? Realka je dete in služkinja modernih nazorov, s kojimi smo Slovenci doslej se še le malo bavili, in vsled tega tudi nismo čutili potrebe, da bi se je posluževali.

Nadalje je po času novejša uravnava in sicer dobe, v kateri smo Slovenci bili le zato na svetu, da smo židom in židovskim Nemcem polnili žepe, ne pa v svojo korist se smeli kaj učiti; sicer pa bi nam to zadnje po realkah tudi ne bilo mogoče, ker so vse trdo nemške, osnovane, torej le za Nemce, akoravno je tudi mi plačujemo. Na realkah še niti paralel nimamo, in je duh, ki veje v njih prostorih, čisto nemški, v najnovejši dobi pruski; na realki se nam vsak otrok izneveri. In nazadnje se realka tudi radi tega vernemu slovenskemu ljudstvu prikupiti ne more, ker je tam verstvo potisneno v zadnji kot. V prvih štirih letih še mladenič nekaj sliši o Bogu, potem pa, ker veronauka ni več, tudi o njem ni več ne duha ne sluha. In ravno na realki, kjer je pouk v tem oziru jednostranski, da se mladeničem le polnijo glave s praktičnimi znanostmi, bilo bi treba, da se veronauk uči prav intenzivno. Slovenci moramo dobiti svoje realke, ali ob enem

nam bode skrbeti, da se tako uravnajo, da nam ne bodo v moralno škodo.

Nadalje se germanizaciji ne moremo ustavljati, ker smo povsem zavisni od nemške prosvete ali kulture. Kamor se ozremo, povsod smo pripeti na nemštvo, kar uživamo, prežvekujejo nam Nemci. Če je res, da se po hrani človeško telo v sedmih letih obnavlja, ter da smo to, kar jemo, in če bi se dala telesna hrana gledé na učinek primerjati z dušno, potem bi slovenskega v nas že davno ne bilo nič več; ali hvala bodi Bogu, da se narod ne presnavlja tako hitro. Narod trebuje v to, kakor nas uči zgodovina, stoletja; in glejte čudo, narod slovenski živi pod nemškim žezlom že tisoč let, in menda nikdar se svojega bitja ni zavedal tako živo, kakor sedaj; to je naša največja tolažba. In čim bolje se bomo otresovali tujih spon, tim bolje se bomo zavedali slovenstva, in tim sigurneje se nam bliža doba pravega našega življenja. Nismo umirali, spali smo le zakleto spanje, in zdaj se dramimo, na vseh koncih postaja živo. Na noge, naprej zastava Slave! Da govorimo z mirno dušo: Pod habsburško krono hočemo ostati, njej smo prisegli, ko si jo je na glavo djal prvi praded cesarske naše rodovine, nezvestoba ni slovenska lastnost, ali slovenska lastnost je ljubezen do prostosti narodne samostanosti, in do te moramo priti, naj velja, kar hoče.

Končno pa moramo uzrokov za uspehe dosedanje germanizacije iskati tudi v vas samih. Dokler svojih slabostij ne spoznamo, ne bomo se poboljšali, pa tudi ni misliti, da bi se nam zboljšalo. V nas je vse premalo moralne sile, premalo navdušenja; tega pa ni, ker smo pré-, predolgo hlapčevali in tudi, ker nam ni dosti jasno, kaj naj hočemo. Tim več bi naj bilo moralne sile v nas, ker je vse zoper nas in ker nam vsakega orožja nedostaja; sosed Nemec je zoper nas, vlada je zoper nas, slabi smo, ker nas je malo, revni smo — ali nekaj imamo: talentov vse polno, v tem pa ni lahko najti naroda, ki bi se z nami smel meriti. Ali, ali — ko bi ti talenti delali, in vrh tega še čvrsto in složno delali! Ne bilo bi se nam bati. Toda naših najboljših talentov ne zgane nič, dasi se tudi že priprosti narod giblje. Ali vas tudi ne zgane misel, da slovenskemu narodu po tisočletnem duševnem jetništvu vendar enkrat se utegnejo odpreti vrata, skozi katera stopi v boljšo prihodnost? Poglejmo k našim sovražnikom! Koliko sile proizvajajo oni, ki se napirajo vedoma za laž, za najkrutejšo krivico! In v nas bi je ne bilo vzbuditi za najpravičnejšo, tako vzvišeno stvar? Če sedanji kritični položaj ne izzove na branik vsakega izmed nas, potem nam sploh ni pomagati, potem dokažemo, da življenja, duševne prostosti, narodne samostanosti nismo vredni, in potem je gotovo tudi ne bomo deležni. Nadalje smo vse prelahkomiselni, tako, da nam ni najti para; mi v veselih družbah popivamo, Nemci pa kupujejo naša posestva, in nazadnje smo zadovoljni, da njim smemo služiti kot hlapci. Nemec si lahko več dovoljuje, ker je bogatejši, a mi smo siromaki, mi moramo biti varčni do skrajnosti. Ko bi naši slovenski domovini bilo pomagano z napivanjem bila bi že davno najsijajniša dežela v Evropi. Vedno si imamo misliti, da smo Slovenci velika družina, ki ima za svoj narodni imetek skrbeti ravno tako, kakor vsaka mala družina za svojega. Če bomo to imeli pred očmi, ne bomo svojega krvavo zasluženega denarja nosili Nemcem ter jih bogatili in jim množili moč, da nas lahko tem huje bijejo. Tudi njihove postopke vse premalo uvažujemo ter jih ne smatramo resno. Ko so se rodile šulvereinske podružnice, smo se posmehovali in tolažili, da bode Nemcem veselje do njih že zopet minolo. Ali sčasoma je vendar jelo minevati

veselje, pa nam, ko smo videli, da »šulverein« ni šala, da nas preplavlja, da nam je velik del našega ljudstva vzel, in čez šest let še le smo ustanovili družbo sv. Cirila in Metoda. Enakih primerov na stotine. Mi smo že taki, da se še le zganemo, kadar nam gre za življenje. Še jedno lastnost imamo, ki nam je v veliko škodo, to je prevelika pohlevnost; pohlevnost je lepa, ali če je prevelika, ni več čednost, ampak robstvo, ki človeku ni v čast, pač pa v pogubo. Ko bi se v svoji preveliki pohlevnosti umikali še poštenim ljudem! Pa udajamo se nemškemu liberalcem, prusakom, židom. Ali nas ni sram, ali je to prav? To je celo greh, ker sebe in svojih ne varujemo pred vsem moralne propasti! Proč z boječnostjo! Pogum v srce! Pošten si, za pošteno stvar se poteguješ, ne umakni se nepoštenjaku! Štej si v čast, in dajaj ti ponos, da si Slovenec! Cenuj sebe in kar imaš, talente svoje, jezik svoj, zemljo svojo! Naj pri tej priliki zašepetnemo še par besed našemu razumništvu na uho, ki kaj rado nemški kvasi in se kaj rado ženi v nemški narod.

Ali ne pomisliš, da po svojem kvasenju zaničuješ in izdajaš sebe in svoj rod, in da je po iznarodnem zakonu tvoj narod vselej na izgubi, naj si je iz nemškega naroda mož ali žena? Vsikdar odkrhne se po takem zakonu kos slovenskega naroda s svojim imetkom vred, kajti če je mož Nemec, bode obitelj nemška, če je žena Nemka, pa tudi, ker se slovenskega jezika ne nauči. Dobro vemo, da je to delikatna stvar, ali prevažna pa tudi in zato nismo mogli molčati. Germanizacija ima pa nazadnje tudi radi tega tolike uspehe, ker smo Slovenci še premalo izšolani politiki. Zdaj smo premalo pridni, zdaj zopet priložnosti ne spoznamo in je ne izrabimo. Toda to se bo dalo, življenje bo nas izučilo.

Končajmo! Dosti dolgo smo si s svojimi članki lastili potrpežljivost slovenskih čitateljev, ali brez zamere, namen naš bil je najboljši. Doba, v kateri živimo sedaj, je zlasti za nas Slovence prevažna; in radi tega ni nam bilo mogoče, molčati o tem, kar nam polni srce, šteli po bi si tudi v greh, ako bi naroda našega, naroda zlatega, naroda pridnega ne bili svarili pred propastjo, ne bili bodrili v obrambo svojega življenja, v obrambo svojega otroškočistega značaja. —

Ti članki so nekaka slika našega dela in dela naših naprotnikov; ti članki nam kažejo, kaj smo Slovenci štajarski to leto, ki se jutri opolnoči pogrezne v večnost, imeli pretrpeti, pa tudi kaj smo zamudili. Ako tudi leto premine, ne preminejo pa naša dejanja in opuščanja, te nam hrani zgodovina. Bog pa daj vsem ljubim Slovincem prav veselo, srečno novo leto!

Cerkvene zadeve.

Blagemu mladeniču v spomin.

(Dopis od Marije Snežne.)

»Človek je kakor trava na polju, kakor roža pri cvete in zopet hitro odevete in ne ostane«. Te besede sv. pisma so mi prišle na misel, ko sem gledal v soboto, dne 11. decembra na belobarvano rakev, katera je krila telesne ostanke blagega mladeniča Martina Erjavca. Da, mladenič v najlepših letih, v cvetu svojega življenja, moral se je posloviti od ljubega očeta, od mamice krušne, od brata in sester, ločiti se od svojih dragih mu tovarišev in prijateljev ter se podati tjakaj v neznano večnost.

Ker je bil rajni res uzoren in bogoljuben mladenič ter navdušen in odločen narodnjak, zato mu naj bo na tem mestu postavljen majhen spominek! Luč sveta

je zagledal pokojni Martin dne 30. novembra 1869. Njegova zibelka mu je tekla v hiši imovitih in v obče spoštovanih ter bogoljubnih starišev Erjavčevih, po domače Poličevih na Spodnji Velki. Prva mladeniška leta je preživel doma pri svojih stariših, kateri so ga prav skrbno in lepo odgojevali in pozneje poslali v domačo šolo.

Ko je iz šole izstopil, je prav pridno pomagal svojim starišem pri domačem delu, dokler ni šel potem služiti k nekim nemškim ljudem, da bi se tamkaj naučil nemškega jezika. In res se je tukaj dokaj privadil nemščini, a poleg tega pa je tudi ravno tukaj, kakor je sam trdil, dobil kal bolezní v sebe, katera ga ni več zapustila. Prehladil se je, ker je neprevidno na vročino pil, ter začel hirati na pljučih vedno huje in huje. Hodil je k raznim zdravnikom, a niso mu mogli več pomagati. Bolehal je cela štiri leta ter trpel posebno v zadnjih tednih hude bolečine, katerih ga je rešila smrt dne 9. decembra zvečer.

Tako je preminil blag mladenič, katerega sta dčili nad vse posebno dve posnemanja vredni lastnosti. Rajni Martin je bil namreč mirnega in tihega značaja; on se ni briga za hrupne posvetne veselice, ne za razgrajajoče tovariše, ampak je cvetel kakor ponižna vijolica v vrtu Gospodovem. A poleg tega mirnega obnašanja pa se je vendar prijazno vedel do vsakatega in ravno radi tega je bil v obče pri vseh faranih priljubljen. Nočnega potepanja rajni Tine ni poznal; že kot šolar je šel takoj iz šole domov in se ni mudil med potom, pozneje pa kot fant je bival le najraje doma pri očetu in pri krušni materi, katero je ljubil kot svojo lastno mater, ki mu že počiva nad 20 let v tistem grobu.

Druga lastnost rajnega Martina pa je bila njegova res občudovanja vredna potrpežljivost, s katero je on prenašal vsa štiri leta svojo bolezen. Nikdar ni godrnjal, ampak je bil vedno v voljo božjo udan in je mirno prenašal svoje bolečine, in še zadnje dni, ko je njegova bolezen prikipela do vrhunca, se ni pritoževal, ampak je vedno zaupal v Jezusa, katerega je celo svoje življenje lepo častil, in zato pa je tudi zadobil milost, da ga je ravno nekoliko minot pred smrtjo prejel v svoje srce. Res, ganljivo je bilo videti, s kakim hrepenenjem je sprejel sv. popotnico, in akopram že popolno onemogel, klical je z duhovnikom ime Jezus, in Jezus ga je tudi uslišal, zakaj ob 6. uri ga je še popolno pri zavesti prejel v svoje srce, ob 7. uri pa so se mu že zaprle mladeniške oči in združil se je, upamo, tamkaj v nebesih ž njim.

Rajni Martin je bil tudi navdušen narodnjak in Slovenec in je bil vnet za probujo svojega naroda. Ko se je ustanovilo tukaj bralno društvo »Kmetovalec«, je bil on tretji, ki se je vpisal lastnoročno v to prekoristno društvo. In potem je prav pridno prihajal v bralno sobo ter z zanimanjem prebiral raznovrstne novice širnega sveta, dokler ga ni bolezen na postel priklenila. Zato pa se ga je tudi odbor »bralnega društva« v čitalnici spominjal ter ga priporočal vsem udom v pobožno molitev in vedni spomin, kar so tudi vsi navzoči radi obljubili. — Dragi Tine! Lahka ti bodi zemljica domača slovenska, mir tvoji duši nad zvezdami in blag ti spomin med nami!

Gospodarske stvari.

Dobri svéti za to in ono.

(Konec.)

24. Izkušano sredstvo zoper zobobol.

Izvrstno sredstvo zoper zobobol je korenina zelenike (pušpana). Korenina se očisti, posuši, drobno

razreže ter nasuje v stekleničico, da jo za jedno četrtino napolni. Na to se stekleničica zalije s spiritom. Ta zmes se pusti 2—3 dni zamašena stati, na kar se ji prilije toliko čiste vode, da te le rahlo ščemi, če si jo vliješ na dlesni. Če se s to tekočino izplaknejo usta rano, opoldne po jedi in zvečer pred spanjem, ohranijo se zobje zdravi do visoke starosti. Takisto se izplakujejo usta kadar te boli zob. To sredstvo je neškodljivo, pa dobro.

25. Vodnat krompir spremeniti v močnatega.

Marsikateri krompir, zlasti oni, ki zraste v težki in mrzli prsti, je vodnat, t. j. loju podoben ter tudi ni tako okusen, kakor močnat krompir. Temu se pride v okom s tem, da se krompir, predno se dene kuhat, čedno opere in potem na mesto v vodi, skuha v sopari. Za ta namen je res treba drugačnega lonca, ki ima dvojno dno. Gornje dno je luknjičasto, kamor se tudi nasuje krompir, pod njem pa se kuha voda. Sopar prehaja skozi luknjice ter krompir kmalo dobro skuha. Na ta način postane krompir ne samo močnat, marveč tudi dokaj okusnejši.

26. Kumis kot, pijača.

Ta pijača, prirejena iz kravjega mleka, je kaj okusna in tečna. Izdeluje se tako-le: Litrova steklenica napolni se do vratu s kravjim mlekom, vanjo se dolije žlica v vodi raztopljenega sladkorja in košček kupljenega drožja, kakor oreh velik. Na to se steklenico z novo zatko skrbno zamaši, vse dobro premeša in steklenica pusti 6 ur v ne preveč topli sobi, ali pa čez noč pri ledu stati, na kar postane pijača rabljiva.

27. Ako pade komu kaj v oči,

pomaga najpoprej, če nakaplujemo vanjo nekoliko oljkega olja. Olje osnaži oko prahu, peska, tršic itd. Tudi pri vnetih trepalnicah služi dobro to olje, ako si jih z njim namažemo. Seveda mora biti olje popolnoma čisto.

28. Poskus, če je voda čista in zdrava.

Če hočemo vedeti, ali je voda čista, zdrava ter za domačijo rabljiva, prepričamo se s tem kaj preprostim poskusom: Vzame se čista litrova steklenica, ki se napolni do $\frac{3}{4}$ z vodo, katero hočemo poskušati; v tej vodi se raztopi kavova žlica belega sladkorja, na kar se steklenica zamaši ter postavi za dva dni na vlažen kraj. Ako se voda najdalje v 48 urah skali in pridobi mlečno barvo, ni primerna za domačo rabo. Ako pa ostane voda nasprotno čista, je to dokaz, da nima voda v sebi škodljivih organizmov.

Sejmovi. Dne 3. januarja 1898 v Mariboru in Št. Juriju ob juž. žel. Dne 4. januarja v Celju.

Dopisi.

S Ptujkega polja. (Ljubi »Slov. Gospodar«!) Ker je navada, da si pošiljajo dobri prijatelji voščila k novemu letu, hočem tudi tebi poslati najboljše častitke. Saj ti si res prav dober prijatelj ne samo za našo hišo, temveč tudi za vse naše znance, ki te berejo. Želim ti iz srca, da bi v novi, veliki obliki tudi prav mnogo novih naročnikov našel ter tako probudil še marsikatero dremotnega Slovenca. Zahvaljujem se ti pristrčno, da si nas posebno v članku: »Kako se pripravlja Spodnji Štajar za Pruse« tako dobro poučil. Mi vsi, kolikor nas je v okolici, zapisali smo si globoko v srce vse, kar smo tu slišali. Stuhali smo tudi že, kako moremo tudi mi storiti kaj za našo narodno stvar. —

Na Ptuj, kamor nosimo svoje težko zaslužene vinarčke, imamo vse polno takih nemških zagrizencev, ki vsi le žive ob slovenskem kruhu, a so navdušeni »südmärkovi in šulvereinci«. Tudi to smo zvedeli, da imajo neko šolo za petje in muziko, kjer poučujejo pred vsem učitelji iz blaženega »rajha«. Da, tako se pripravlja in že daje Spodnji Štajar Prusom! Že dobro, tako sem si mislil že večkrat, nam je že prav, pa mora tem Nemcem tudi prav biti, ako malo prerešujemo ptujske trgovce in kramarje. Kadar pridem v mesto, postavim svoje konjičke pri g. Bračku, ki je baje dober narodnjak, kupovat hodim samo h g. Jurci, ki je ud čitalnice, sukno kupim pri trgovcu g. Nemcu, papir in tablice za deco pa pri g. Petersiču. O, saj smo dobro zvedeli, da je prusaški Blanke ponudil našemu slovenskemu trgovcu 1000 gld., ako mu obljubi črno na belem, da odide od Ptuja. A ker ni hotel iti, kupil je hišo, v koji ima slovenski Petersič prodajalnico, seve zato, da ga kakor najpreje odpravi iz hiše. Kadar imam kaka uradniška opravila, grem h g. dr. Jurtelu, če pa me bolezen nadleguje, vem tudi pot k slovenskemu zdravniku g. dr. Stuhcu. Upam, da še stuham v Ptuj slovenskega peka itd., potem pa ne nesem več ne jednega krajcarja k Ornig-u, ki si kupuje neki vsako leto po eno hišo, toliko slovenskega denarja smo mu dobri Slovenci že nanosili v prodajalnico, on pa Slovence zaničuje ter deluje proti njim, kjer le more. Veš, »Slov. Gospodar«, ko bi bil jaz kak tič, skakal in letal bi od hiše do hiše ter vsakemu posebej naročil: »Ti prijatelj, če greš ta teden v mesto, zapiši si prej v svojo mošnjico: Svoji k svojim«. Ker pa meni to ni mogoče, prosim pa tebe, moj »Slov. Gospodar«, da še nadalje zahajaš v našo in marsikatero drugo hišo, ter nam prav mnogo tacega poveš, kakor preteklo leto! Borov Luka.

Iz Kozjega. (Brat ustrelil sestro), pa ne iz hudobije, temveč vsled nepredvidnosti. Že dolgo se nista videla brat in sestra, on je pri vojaki, ona pa je omožena v Kozjem. Tako srčno je želela videti že enkrat svojega ljubljene brata, zato ga je povabila na božične praznike. Brat pride — zopet sta srečna, kakor sta bila v otročjih letih, ko sta skupaj kramljala na domači trati. Na praznik sv. Štefana sta veselo korakala od ranega opravila po kozjanskem trgu, med poznim pravilom sta ostala doma. Oj, da nesreča nikdar ne praznuje! Sestra vzame iz omare revolver ter ga kaže mlademu vojaku-bratu, meneč da je prazen. Ponudi ga bratu, kateri ga nepredvidno poskuša. Petkrat se obrne revolver, obrne ga še enkrat — strah in groza! Revolver se sproži in zadene sestro pod očesom, ona zaupije, se zgrudi vsa krvava na tla . . . še diha, kri ji vre izpod očesa, iz nosa, ust, duhovnik ji podelijo še zakrament sv. poslednjega olja in papežev blagoslov, par trenutkov potem izdihne mlada žena svojo dušo. Brat dirja po moža, ki je bil v cerkvi, ne more govoriti, mož se prestraši, čez nekaj časa še le izvije se nesrečnemu bratu vzdihljaj iz prsi: »Ženo sem ti ustrelil«. Ne vemo, koga bi bolj milovali ali brata, ali moža ali ustreljeno sestro. Vendar mislimo, da sta mož in brat večjega omilovanja vredna. Za ranjko se ne bojimo; kajti bila je bogaboječa in ponižna žena, ki je ravno teden dni poprej opravila sv. spoved. Bolj omilujemo nesrečnega brata in uboega moža, g. Iv. Veresa, davčnega eksekutorja v Kozjem, ker njegova žena je bila.

Iz ptujskega okraja. (Ali se dajo samo nemški poštni pečati odpraviti?) Občina Sv. Andraž v Slov. gor. je dobila od ravnateljstva c. kr. poštne in brzojavne urade v Gradcu sledeči dopis: »Zufolge Erlasses des hohen k. k. Handelsministeriums vom 15. October l. J. Z. 51964 wird das dortige Postamt unter Einem mit einem deutsch-slovenischen Orts- und

Datum-Stempel theilt.« Ta dopis je datiran v Gradcu dne 6. decembra 1897 in ima štev. 55145. Kaj pomeni ta popis? Pri Sv. Andražu v Slov. goricah se nahaja c. kr. poštni urad. Ta pošta je imela dosihdob samo nemške pečate, akoravno ni najti nobenega Nemca po občinah, za katere posluje ta pošta, pač pa same trde Slovence. Občinski zastop je smatral za svojo dolžnost, pripomoči, da se ta napaka glede uradnih pečatov pri pošti odstrani. Zato je napravil prošnjo na c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu, da se samo nemški pečati odpravijo in nadomestijo z nemško-slovenskimi, če mora že nemščina tudi svoj prostor dobiti. Prošnja se je vložila že junija meseca t. l. in v pol letu so jo srečno rešili. Naglo sicer stvar ni šla, pa vendar smo zadovoljni, da smo rešitev brez daljnega dreganja dobili in da ima na novih pečatih tudi naš materin jezik nekoliko prostora. Slovenske občine pa, katere imajo pošto s samo nemškimi pečati, naj se pobrignejo, da dobijo vsaj nemško-slovenske pečate. Visoko trgovinsko ministerstvo na Dunaju kakor tudi poštno ravnateljstvo v Gradcu nobeni občini ne moreta tega odreči, kar se je ravnokar dovolilo občini Sv. Andraža v Slov. goricah glede ondotne pošte. Vse občine ptujskega okraja in ž njimi okrajni zastop pa naj prosijo, da dobi vendar enkrat tudi poštni in brzojavni urad na Ptuj dvojezične pečate, ker ta urad ni samo za mesto Ptuj in ker tudi v mestu samem stanujejo Slovenci, ki hočejo biti enakovredni in enakoveljavni.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Oni dan je pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju zopet bil baron Banffy, ki ne bo mogel v državnem zboru ogerskem do novega leta dognati začasne pogodbe z Avstrijo. — V deželni zboru je nacijonalec Kolisko predlagal, naj se uvede postava, vsled katere mora na Niževavstrijskem le nemščina biti poučni jezik v ljudskih meščanskih šolah.

Češko. Praški nadškof, kardinal Schönborn, je izdal o Božiču pastirski list, v katerem opominja vernike, naj molijo za spravo med Čehi in Nemci. — Te dni se bodo v Litomericah vodje čeških Nemcev domenili, ali vstopijo v deželni zbor ali ne.

Šlezijško. Pred tednom se je v Opavi sešlo 200 čeških županov, ki so zahtevali jezikovne naredbe. Ob enem so sklenili z deželnimi uradi dopisovati samo v češčini.

Štajarsko. Podmaršal Succovaty je zaukazal, da morajo vsi dijaki, ki so rezervni častniki, pod prisego izjaviti, ali so se udeležili zadnjih graških nemirov ali ne. Kacih 150, ki so pomagali rogoviliti, zgubijo šarže.

Koroško. Gornjegrajski notar, gospod J. Svetina, se preseli v Pliberk. — Pravnobrambno društvo za duhovnike se snuje v Celovcu, da bode branilo čast duhovnikov, ki se tolikokrat blati zlasti po nemških listih.

Kranjsko. V ponedeljek so se pri dr. Šusteršiču sešli vsi slov. državni poslanci iz Kranjske. Izvolili so v odbor dr. Šusteršiča, dr. Ferjančiča in dr. Kreka, ki si bodo prizadevali zediniti katoliško in narodno stranko v deželni zboru, ki se je v torek sešel. Daj Bog; za za slogo na Kranjskem so se izrekli tudi volilci na shodu v Postojni.

Primorsko. Goriški deželni zbor ne more zborovati, ker se slovenski poslanci nočejo vdeleževati sej; kajti izjavili so, da se v korist Slovencev od dne 3. fe-

bruvarija sem ni ničesar zgodilo, torej nočejo vladi ali Lahom zastoj tlake delati. — Isterski deželni zbor je vendarle sklican v Pulj, da bodo slovenski poslanci ondi vsaj življenja varni.

Ogersko. Košut Fr. je na dan sv. Štefana sklical shod v Budapešto, ali ni prišla večina njegovih pristavev, ampak socijalnih demokratov, ki so pa shod razgnali. — Socijalni demokrati vedno več ljudij dobivajo v svoje zanjke. V Alföldu nihče noče več davka plačevati, eksekutorje morajo spremljati orožniki.

Vnanje države.

Rim. Na častitko kardinalov pred Božičem so izrekli sveti oče zopet željo, naj se jim vrnejo nekdanji papeževi dežele z Rimom vred, ker to žele laški katoličani, ki uvidijo, da zedinjena Italija ljudstva ni osrečila, ampak neznansko ubožala.

Nemško. Cesar Viljem je pisal papežu, da bode na Kitajskem branil katoliške nemške misijonarje. S tem hoče dobiti katoliške poslance, da bodo glasovali za sila drago povečanje mornarice. Viljem pa katoličanom ni naklonjen, ker se jezuiti še vedno ne smejo vrniti na Nemško. — Prince Henrik je oni dan z vojnim brodom priplul že v Gibraltar, na južni strani Španske.

Srbsko. Ker se je djakovski škof Strossmayr odpovedal belograjški škofiji, so izročili sveti oče papež dušno pastirstvo frančiškanskemu redu, ki v Beligrad v kratkem odpošlje nekaj redovnikov.

Turško. Sultan je dovolil, da se Bulgarom ustanove za Kukuš, Melnik in Dibre škofijske stolice. To pa Srbe peče in ti se bojda zedinijo z Albanci. In ako se ta zveza doseže, nastali bodo v Albaniji nemiri, ki bodo nevarni evropskemu miru.

Grško. General Vasos, ki je začetkom tega leta bil poveljnik grških vojakov na Kreti, postane vojaški poveljnik v Tesaliji. — Vlada si želi avstrijskih častnikov, ki naj preosnovijo močno zanemarjeno grško vojaštvo.

Špansko. Ne Kubi so ustaši obesili polkovnika Ruiza, ki jim je prišel ponujat ustave. Kaj tacega store le najhujši tolovaji. — Pri Bahia-hondi na Kubi so se sprijeli Španci in ustaši, ko so hoteli teh prijatelji na suho stopiti. Padlo jih je v boju okoli 500.

Azija. Nemčija se je s Kitajci že toliko sporazumela, da Kiao Čao ostane nemška postaja za premog, to se pravi, Nemčija se ne umakne več s Kitajskega, ako jih k temu ne prisilita Angleško in Japonska. — Japonci so sila nevoljni na Nemce, pa tudi na Ruse, ki so zasedli pristanišče Artur.

Za poduk in kratek čas.

† Anton Weixl, vrl Slovenec.

(Konec.)

Ker se je blagi pokojnik vedno brigal za napredek tudi v narodnem oziru in ker je gledal na vsakojaki način koristiti bližnjemu, posebno svojim sovaščanom, spoznali so ti kmalu njegovo plemenito, za vse dobro vneto srce, katero ni poznalo nikake sebičnosti, zvolili so si ga svojim županom in kot tak bil jim je ne samo gmotno, nego duševno celih 18 let skrbni oče. On ni samo vzorno gospodaril ves čas z občinskim premoženjem, nego vabil je ob nedeljah popoldne vaščane k sebi na raznovrstne gospodarske in tudi politične pomenke, čital jim važne stvari iz »Slov. Gospodarja« in ko se je vpeljala nova mera, poučeval jih je o tem. Bil je ves čas cerkveni ključar pri cerkvi v Brezji, ter

na istej šoli skrben načelnik kr. šol. sveta in krajni šol. ogleda. Omeniti moram, da se je po lastnem trudu priučil slovenskemu in nemškemu jeziku, ter obeh bil popolnem vešč, kolikor se je od njega zahtevalo, v govoru in pisavi. Razumeva se, da ni potreboval pri svojih poslih nikakega tajnika.

Umevno je samo ob sebi, da je bil mož takih vrlin tudi veren katoliški kristjan. Vestno je opravljal verske dolžnosti in tudi od svojih podložnih zahteval isto; bil je odkritosrčno pobožen, ljubil v istini svojega bližnjega, kakor samega sebe. Storil je vse iz prepričanja in globoke verske čuti; hinavščino je črtil čez vse, svetohlinstva ni poznal, prijal mu je vsak odkritosrčno pobožen človek.

Kot narodnjak z dušo in telesom stal je vedno z vso odločnostjo po svojih zmožnostih in po svoji veljavi na braniku za narodne pravice. »Jednake dolžnosti, jednake pravice«, dejal je vedno in nikoli jenjal niti pičice v tem obziru nikomur, bodi si še tako visokemu dostojanstveniku, s katerim je prišel v dotiko. Spoštoval je vsak narod, vsak jezik, ljubil je vendar svoj mili materni jezik iz dna svoje duše in zagovarjal njegovo veljavo pri vsakej priložnosti.

Rekel je, kdor zaničuje svoj premili materni jezik, zaničuje svojo ljubo mater, zaničuje sv. vero in tak je izgubljen za ta svet in za celo večnost in tega prepričanja se je trdno držal. V mojej navzočnosti se je pri blagem pokojniku jedenkrat pričkal neki nemčur o veljavi nemškega in neveljavi slovenskega jezika, češ, le z nemškim jezikom se pride po celem svetu. Pokojni Weixl uvidevši, da ne prepriča na noben način zagrizenca, pravi, da je tudi ta jezik od Boga, ravno toliko vreden in veljaven, kot vsak drugi, zavpije nazadnje nad nemčurjem sledeče besede: »Sie, der Ochs versteht gar keine Sprache und kommt doch durch die ganze Welt«, t. j. »Vol ne razume nobenega jezika in pride le po vsem svetu«, in konec je bilo prepira.

Ne morem drugače, da tako vrlega moža stavim vsem, osobito priprostemu ljudstvu v vzgled, ker ravno vrli pokojni Anton Weixl nam svedoči, da tudi človek iz lastne moči, ako ima trdno voljo in dovolj bistre pameti, se povspne do stopinje, da ga spoštujejo in občudujejo ne samo najbližnji, nego tudi oddaljeni. Dal Bog blagemu pokojnemu Antonu Weixl, ki je dne 9. avgusta t. l., previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal, tam v večnosti venec slave za vse dobrote, katere je v tako obilnej meri skazoval na tem svetu! Ohranimo mu blag spomin in skrbimo posnemati ga!

K.

Smešnica. Neki dijak je dobil iz naravoslovja nezadovoljno in se je potem pred svojimi stariši tako-le izgovarjal: »Profesor naravoslovja je strašno krivičen; dve vprašanji sem znal, tretjega pa ne, in vendar mi je dal nezadovoljno. Najprej me je vprašal, če poznam senico. Da, sem odgovoril. Nato, če poznam lastovko; da, se odrežem. Slednjič me je vprašal, kak razloček je med senico in lastovko; tega pa seve nisem znal!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškof) so se v torek udeležili seje v deželnem zboru v Gradcu, prihodnjo soboto, na novega leta dan, bodo pa v stolni cerkvi pri poznem sv. opravilu peli slovesno sv. mašo s »Te Deum«, ker praznujejo slavno vladajoči papež Leon XIII. biserno sv. mašo. Ta dan bodo gotovo vsi verni Slo-

venci prav goreče molili, naj Bog sv. očeta Leona XIII. še dolgo, dolgo zdravih ohrani!

(Vsem gospodom naročnikom,) vrlim gospodom dopisnikom in prijateljem želimo iz dna srca srečno in veselo novo leto. Lepo prosimo, ostanite nam še tudi v novem letu zvesti, ter nam mnogo novih naročnikov pridobite!

(Imajitelj 87. pešpolka) je postal podmaršal pl. Succovaty, korni poveljnik v Gradcu. Naš domači pešpolk se boše torej znanprej imenoval polk Sukovatijev.

(Sv. Andraž v Slov. gor.) Opozarja se, da bode na dan Sv. treh kraljev takoj po poldanskem cerkvenem opravilu poročal naš rojak, mnogozaslužni dež. poslanec g. dr. Jurtela o gospodarstvenem stanju ter naklepu v deželnem zboru. Ker je to premotriilo za današnje gospodarstvene razmere prevažno, prihitite poslušat ne samo domačini, temveč tudi sosedni farani, kaj se Vam bode nasvetovalo in kaj odsvetovalo! O tej priliki vršilo bo se tudi letno redno občno zborovanje z običajnim redom. Po zborovanju prosta zabava.

(Imenovanje.) Gosp. dr. Janko Majciger, sin profesorja in znanega pisatelja g. Ivana Majcigerja, je imenovan za zdravnika-sekundarja v deželni bolnišnici v Mariboru.

(Najstarejši Mariboržan.) gospod vpokojeni nadučitelj Fr. Regolec, je dne 27. decembra umrl v dobi 97 let. Bil je vseskozi veren mož ter svoje dni učitelj slavnega Fr. Miklošiča in sedanjega prevzišenega nadškofa goriškega, dr. Jakoba Missia. Sveti mu večna luč!

(Duhovni Pastir.) Ta izvrstni homiletični list priporočamo vsem častitim gospodom duhovnikom, ki ga še nimajo. Za vse leto stane 4 gld. ter se naroči v »Katoliški tiskarni« v Ljubljani.

(V celjskem »Narodnem domu«) bodo zvečer dne 6. januarja operni pevci iz Ljubljane predstavljali Verdijevo opero »Trubadur«. Gotovo bodo krasni prostori zopet polni.

(Znani Wolf,) najhujši ropotar državnega zbora, je dne 23. decembra prišel v Celje k svojemu tastu, dr. Stepišneku. Na kolodvoru so mu Nemci poklonili velik lavorjev venec. Razume se samo ob sebi, da je Wolfu na čast bil v Celju tudi shod.

(Na Kreto!) Nedavno se je 70 vojakov slov. pešpolka št. 87. pripeljalo na Lloydovem parniku v Kamej na Kreto, da so se rezervniki mogli vrniti domov. Nemški časniki o naših vojakihi na Kreti nikoli ne pišejo, da so Slovenci, ampak Štajarci. No, že vemo zakaj!

(Dopisnik od Save) v zadnji številki je dobro pogodil; le tega ni povedal, da je lani v Brežicah obiskovalo nemško šolo 100 otrok, letos pa 150; torej 50 slovenskih otrok več nego lani in letos jih je že mnogo kmečkih. In to ti nič ni mar?

(Na znanje.) V zadnjem zasedanju dež. zbora so pošiljale nekatere občine prošnje na dež. zbor že silno pozno, ko se je imel že končati in se ni moglo o njih prav razpravljati. Kdor hoče prošnjo dež. zboru predložiti, naj to stori po katerem deželnem poslancu precej zdaj ob začetku zborovanja; prošnje naj se adresirajo ne na ime deželnega poslanca, temveč na ime deželnega zbora.

(Visokošolci ljutomerskega okraja) priredijo na Silvestrov večer v Ljutomeru zabavo s koncertom, gledališko igro in prosto zabavo. Čisti dobiček je namenjen podpornemu društvu slov. visokošolcev v Gradcu. Kraj: gostilna gosp. J. Vaupotiča; začetek: ob 7. uri zvečer; vstopnina: 30 kr., 20 kr. in 10 kr.

(V Vuhredi) je v noči od 25. na 26. decembra pogorela bajta posestnice Marije Kovač, p. d. Rojak. Iz sladkega spanja od sosedov vzbujeni 3 prebivalci so

si skozi okno rešili življenje, ker je pri vratih švigajoči plamen jim zabranil izhod. Eden teh prebivalcev je precej opečen; bajta je bila zavarovana.

(Bela žena.) V Štrihovecu pri Št. Ilju v Slov. goricah je dne 26. dec. umrl g. Ignacij Šparl, 66 let star. Bil je goreč Slovenec, steber slovenstva ob meji, in velik dobrotnik cerkve. — Na Ptuj pa je dne 24. decembra naglo preminil gospod Jakob Ferk, ravnatelj deške ljudske šole. Naj v miru počivata!

(Eksprofesor Polzer,) zagrizen nemški nacionalce, ki je bil onečastil v Solčavi sliko dr. Frischaufa s pridevkom »Windischer Jud«, je bil v Gornjem gradu dne 22. decembra obsojen na globo 15 gld. Celjski dr. Stepišnek ga ni mogel oprati.

(Duhovniška sprememba.) Čast. g. provizor Friderik Repolusk je dobil župnijo Sv. Vida pri Valdeku blizu Slov. Gradca.

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru) je darovala spoštovana Marija Rop v Porečah na Korškem 2 gld. 50 kr. Bog plati!

(Katol. delavsko društvo) v Mariboru priredi v vrtni dvorani hotela »Stadt Wien« prih. nedeljo zvečer gledališki igri, petje in citiranje. Začetek ob 1/2 8. uri.

(»Kmetijsko bralno društvo na Hajdinju«) si je izvolilo dne 26. dec. ta-le odbor: gg. Jurij Štrafela, predsednikom; Fran Podobnik, podpredsednikom; Janez Grahar, blagajničarjem; Alojzij Pogruje, tajnikom in Jožef Mihalič in Andrej Šlamberger, odbornikoma. Po volitvah so se prav veselo zabavali.

(Bralno društvo v Rušah) ima v nedeljo, dne 9. prosinca 1898 ob treh popoldne v gostilni g. J. Muleja svoj redni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Dijaški kuhinji na Ptuj) so darovali p. n. gg.: Franc Gomilšek, provizor v Jarenini, 2 gld.; Črnko

Marko, župnik v Sevnici, 5 gld.; dr. Ant. Mihalič v imenu bralnega društva pri Mali Nedelji 2 gld.; Šreiner Fr., kaplan pri Sv. Marjeti blizu Ptuja, 3 gld.; Zadravec Peter, kaplan v Zavrču, 2 gld.; in gospa Louise Winkler, meščanka na Ptuj, 2 gld. Prisrčna hvala!

(Bralno društvo »Edinost« v Središču) bode imelo dne 6. jan. 1898 ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih (gostilna g. Šinka na kolodvoru) svoj občni zbor. Na dnevnem redu sta poročili tajnika in denarničarja, običajne volitve in slučajnosti.

Iz drugih krajev. (Sv. očetu papežu Leonu) bodo Amerikanci podarili dragocen, šest palcev dolg križ iz masivnega suhega zlata. Križ je ozaljšan z 90. najčistejšimi in velikimi biseri.

(Novi kolki) v kronski veljavi se uvedó z dnem 1. januarja 1898. Stari kolki iz leta 1893. se bodo prodajali le še do 28. februarja 1898 in se pozneje ne bodo smeli rabiti, zamenjavali se bodo pa za nove kolke do 31. marca 1898.

(V Zagrebu) se je ono sredo izrekla sodba o umorih v Sjeničaku, 16 obtožencev je obsojenih na smrt, 8 je obsojenih v ječo od 10. mesecev do 10. let, 16 jih je oproščenih, proti nemu se je preiskava ustavila.

(Iz Prage) se poroča, da je nemško šolo v Vršovicah v noči 23. decembra napadlo 15 oseb. Bil je pretep s policajem, ki je tudi jednega napadalca ranil, dobil pa ni nobenega.

Listnica upravnštva. Naročnikom pri sv. Urbanu: Pošta sme tirjati od vsake številke »Slov. Gospodarja« pol krajcarja. — Gosp. J. P. pri sv. Ani: 2 gld. 50 kr. prejeli. — G. M. V. pri sv. Janzu: list plačan do 1. septembra 1898. — Vč. g. D. v P. gr. Za lanske štiri iztise še na dolgu bilo 2 gld. 50 kr. Veselo novo leto!

Loterijne številke.

Dunaj 24. decembra 1897: 37, 20, 58, 45, 80
Gradec » » » » 29, 69, 77, 56, 60

Razglas.

Okrajna hranilnica v Slovenski Bistrici obrestuje tudi po novem letu 1898 hranilne vloge po 4⁰/₀ (štiri procenete) brez odbitka novega rentnega davka, kateri se bo pokrili iz hranilničnega čistega dobička.

Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta h kapitalu.

V Slovenski Bistrici,
dne 7. grudna 1897.

Ravnateljstvo.

„Šaljivi Brivec“

izhaja v Trstu. Prinaša krasne slike ter brije kosmate ljudi v zimi in letu, kjer jih dobi. — Naročnikom ga pošilja za samih 5 kron na leto — udani Miloš Kamuščič, urednik.

Naznanilo.

Prav trpežen glasovir je po najnižji ceni na prodajo v Mariboru št. 7. gornje nastropje, stolni trg (Domplatz). 2-2

Ura za zvonik,

prav dobro in močno sestavljena, ki četrtinke bije, se po ceni prodaja. Vpraša se pri upravnštvu pod A. S. 100. 1-2

Jožef Kolarič,

mizarski mojster

v MARIBORU, Allerheiligengasse št. 14.

se priporoča p. n. občinstvu za

mizarska dela pri stavbah
in za izdelovanje

staronemškega pohištva

temno in svetlo likanega, od najpriprostejše do najfinejše izvršitve.

Vedno si bom prizadeval, da zadovoljim svoje čast. prejemnike s solidnim delom in z najnižjo ceno. 1-2

Načrti in proračuni so vedno na razpolago.

V najem

dam prostorno hišo blizu tarne cerkve. Pripravna je za gostilno in trgovino ob enem. Imam tudi dovoljenje vino, pivo, žganje in tabak prodajati.

Jožef Pirš, posestnik pri Sv. Jerneju, pošta Sv. Duh (Loče). 3-3

Na prodaj

je hiša v najboljšem stanu, s krčmo in mesarijo in malim zemljiščem vred, ob glavni cesti iz Ptuja v Krapino v vinorodnih Halozah. Pogoji ugodni. Kupec se oglasi pri

Francu Svenšek-u, 3-3
krčmarju in mesarju pri Novi cerkvi pri Ptuj.

Mežnarski pomočnik,

samec, vaje službe, sprejme se takoj v službo pri organistu na Dolu pri Hrastniku. 2-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boleznike in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 57

Čebelnovoščene sveče,

lepo izdelane, dobro obležane, prodaja v vsakej velikosti in številu

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru, Viktringhofgasse št. 5.

Cenik na zahtevo zastoj. 4-8

Ponujam

pod zanesljivo pošteno postrežbo popolnoma friško blago: kavo, kilo po gld. 1'20, 1'30, 1'40 itd. rosine, cvebe, vamberle, rožice, orehe, lešnike, mandeljne, pinole, češple, fige, citrone in arancine, kakor tudi izvrstnega čaja, ruma, čokolade, olja in parno pšenično moko.

Milan Hočevar, Celje, glavni trg.

V najem se da pri farni cerkvi Sv. Vida hiša z obrtom za krčmo in štacuno takoj od 1. prosinca naprej. Hiša stoji ob veliki cesti in je 20 minut oddaljena od železniške postaje Grobelno. — Več o tem pove upravnštvu »Slov. Gosp.« 3-3

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi po novem letu uloge po 4⁰/₀ brez odbitka novega rentnega davka. 3-3

Poziv na vse gospodarje!

Dne 18. listopada 1897. l. zadela je najno poslopje **velika požarna nesreča**. Odškodnino za **poslopja** izplačala nam je **domača c. kr. avstr. zavarovalna družba „Dunav“ na Dunaji**, pri kateri sva še le **pol** leta zavarovana, s **polno zavarovalno svoto najhitreje** po gospodu zastopniku **Štepanu Čečko v Vojniku**.

S tem pa, da **nisva** žalibog **tudi vse vsebine** zavarovala, katera je bila po požaru **večinoma popolnoma uničena**, imava **veliko denarno izgubo**, in torej po **lastnej izkušnji vsem** posestnikom **najtopleje** priporočava, ne samo poslopja, ampak tudi vse **premakljive stvari** in sicer: hišno opravo, poljedelsko orodje in zalogo, kakor tudi vso živino pri

našej domačej zavarovalnici „Dunav“ na Dunaji

proti škodi po požaru in blisku zavarovati pustiti, ker to zavarovanje povzroči le mal denarni potrošek.

Rožni vrh v občini Sv. Martin v Rožni dolini, meseca grudna 1897.

Josip Pillich m. p.
Tomaž Jul. Vrečer m. p. } priči.

Jurij Podgoršek m. p.
Mica Podgoršek m. p.

Resnica se potrjuje:

L. S.

Županstvo Šmartno v Rožni dolini:

Valentin Brežnik m. p., župan.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti velike vojašnice (Ungarthor-
gasse št. 6) zraven pošte,

trgovina knjig, papirja, galan-
terijskega in norimberskega
blaga, pisalnega in risalnega
orodja priporoča p. n. pisarnam,
čast. duhovščini, g. učiteljem, slav.
občinam, slav. krajn. šol. svetom,
slav. društvom, kakor vsem gg. tr-
govcem in slav. občinstvu svojo novo
veliko zalogo vsakovrstnega papirja
za pisarne, pisma, risanje in zavi-
janje, raznovrstno barvanega svilna-
tega papirja (za cvetlice), za vezanje
knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upe-
ljanih pisank in risank, dobrih svinč-
nikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za
pisma raznih velikosti in barv, pe-
resnike, črnilo, tablice, črtalnike, ra-
dirke, krede, gobice, pušice in škatlje
za peresnike, torbice, knjižice za be-
ležke, tržovske knjige, pečatni vosek
itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in za-
vitkov v mapah in elegantnih škat-
ljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli,
kitare in tamburice. Velik izbor tint-
nikov, albumov in okvirov za foto-
grafije, spominice, žepne nože, moš-
njice za denar, vsakovrstne pipe,
izprehodne palice in vseh drugih v
galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav.
občinstvo v mojem novem povzetju
vsestransko podpiralo, beleži z vele-
spoštovanjem

Gornji.

Dr. Zerenerjev pat. Antimerulijon

je vsled 20letne skušnje najboljšo sredstvo zoper rast gobic po hišah, zoper trohno in plesnivost, črvičnost, zoper mokroto na stenah, za impregnacijo železniških drog, lesovja po jamah in rovih, ledenic itd. Izvrstni upliv na-
vedenega preservativnega sredstva kaže že 20letna raba v več nego 100.000
slučajih, kakor tudi razna spričevala. Antimerulijon dosega popolnoma svoj
namen:

1. uničuje za vsikdar gobice nahajajoče se po sobah,
2. zavira rast gobic pri novih poslopjih,
3. zabranjuje pri novih stavbah trohnenje tramov v zidovju,
4. odstranjuje plesnivost in glive,
5. ohranjuje tla topla, zdrava in suha, ter jih varuje mokrote iz zemlje, mraza in mrčesov,
6. zabranjuje na leta in leta lesene obode ledenic pred trohno in zavira tako tajeenje ledu,
7. varuje trohno lesovje po rovih, da ne trpi vsled razjedajočih atmosferij.

Cena za 100 kil:

Antimerulijon tekoč v sodčkih od 20 do 250 kil	26 gld.
„ suh, boljše vrste „ „ „ „ „	26 gld.
„ suh, slabši „ „ „ „ „	20 gld.

Se dobiva pri

Mihaelu Barthel-u in drug.
Dunaj, X. Keplergasse št. 20.

Cesarska cesta 18. **Maribor.** Gledališka cesta 18.

Kamnoseška obrt **Murnig-ovega naslednika** se pri-
poroča za izdelovanje vseh kamnoseških del. 6-6

Velika zaloga grobnih spomenikov.

Prav nizke cene.

Anton Gaiser,

posestnik.

Karol Kociančič,

kamnoseški mojster.